
TALOUSARVIO 2026 JA TALOUSSUUNNITELMA 2026-2028

Kanta-Hämeen hyvinvointialue

Turvallisuuslautakunta 23.10.2025

Sisällysluettelo

1	Pelastustoimen toimiala	3
1.1	Toiminnalliset muutokset ja painopisteet talousarviovuodelle 2026	3
1.2	Suunnitelmakauden 2027–2028 näkymät ja tavoitteet	3
1.3	Tuotannon ja toiminnan tavoitteet	4
1.4	Tuloslaskelma	6
1.5	Talousarvioon sisältyvät toimialakohtaiset riskit	6

1 Pelastustoimen toimiala

Pelastustoimen järjestämistä Kanta-Hämeen hyvinvointialueella säätelee pelastuslaki, minkä lisäksi pelastustoimelle kuuluvia tehtäviä ja velvoitteita on kirjattu useisiin erityislakeihin. Sisäministeriö ohjaa pelastustoimen järjestämistä hyvinvointialueilla yleisesti ja alueen pelastustoimen palvelutaso on järjestettävä siten, että pelastustoimi kykenee suoriutumaan lakisääteisistä tehtävistään.

Lainsäädännön antamassa kehyksessä hyvinvointialue vastaa pelastustoimen palvelutason määrittelystä ja ylläpitämisestä sekä pelastuslaitoksen kautta toteutettavan palvelutuotannon järjestämisestä palvelutasopäätöksen mukaisesti. aluevaltuusto on hyväksynyt pelastustoimen palvelutasopäätöksen vuosille 2024–2026 10.10.2023 ja aluehallitus ensihoidon palvelutasopäätöksen vuosille 2025–2027 27.1.2025.

1.1 Toiminnalliset muutokset ja painopisteet talousarviovuodelle 2026

Pelastustoiminnan osalta merkittävin toiminnallinen muutos on uuden pelastusaseman käyttöönotto Ahveniston sairaalan yhteyteen, joka osaltaan vaikuttaa myös valmiustoiminnan henkilöstömitoitukseen. Onnettomuuksien ehkäisyn palveluita pyritään kohdentamaan entistä riskiperusteisemmin, mutta myös resursoinnin riittävyys tulisi kyetä varmistamaan, koska viimeisen kahden vuoden aikana valvontatoiminnan määrällisistä tavoitteista on jääty merkittävästi. Sekä pelastustoiminnan että onnettomuuksien ehkäisyn tulee myös valmistautua kansallisten tietojärjestelmien tuotantokäyttöön v.2026 aikana.

Hyvinvointialueen sote-palveluverkoston muutokset vaikuttavat osaltaan myös ensihoidon palveluiden tarpeeseen ja kohdentamiseen. Ensihoidon palveluiden kehittymistä ohjaa voimakkaasti myös taloudellisten resurssien rajallisuus ja valmiudessa olevien ensihoitoyksiköiden sijoittelua optimoidaan jatkuvasti palvelutarpeen ja toimintavalmiuden vaatimusten mukaisesti huomioiden muiden liikkuvien palveluiden kehittyminen.

1.2 Suunnitelmakauden 2027–2028 näkymät ja tavoitteet

Pelastustoimen uusi palvelutasopäätös vuosille 2027–2029 valmistellaan huomioiden toimintaympäristö- ja riskianalyysin muutokset, hyvinvointialueiden valtakunnalliset sekä Oma

Hämeen strategiset tavoitteet. Pelastuslaki ja valmiuslaki ovat uudistumassa, niillä on vaikutusta palvelutasopäätökseen, erityisesti varautumiseen liittyvien velvoitteiden laajenemisen myötä.

Pelastustoimen reagointikykyä ja valmiutta uusien riskeihin vastaamiseksi tulee vahvistaa. Poikkeusolosuhteisiin ja häiriöihin varautuminen korostuu entisestään, mukaan lukien materiaali-, kalusto- ja henkilöstövalmius esim. sortumapelastamis- tai CBRN-tyyppisiin uhkiin.

Demografiset muutokset voivat aiheuttaa haasteita henkilöstöressurssien ylläpitämiseen. Pelastusalalla on odotettavissa suuri eläköityminen. On arvioitu, että vuoteen 2030 mennessä tarvitaan useita tuhansia uusia pelastajia, joten toimialan veto- ja pitovoiman säilyttäminen on kriittistä. Harva-alueiden paloasemien lähtövalmiudet heikkenevät, kun sopimus- tai sivutoiminen henkilöstö uhkaa vähentyä valmius- ja suorituskysyvaatimusten pysyessä tai jopa kiristyessä.

1.3 Tuotannon ja toiminnan tavoitteet

Pelastustoimen ja ensihoidon toiminnalliset tavoitteet pohjautuvat niiden palvelutasopäätöksissä määritettyihin periaatteisiin palveluiden ja tehtävien järjestämisestä.

Pelastustoimi	Suunnitelma 2026
Määräaikaisten palotarkastusten toteutuminen	100 %
Turvallisuusviestinnän tavoitavuus	10 % alueen asukkaista
Ensimmäisen yksikön ruutukohtainen toimintavalmiusajan toteutumisen vähimmäistaso (%) kaikissa riskiluokissa.	50 %
Ensimmäisen yksikön toimintavalmiusaikatavoitteen mediaani (mm:ss) kaikissa kiireellisissä tehtävissä, riskiluokista riippumatta.	9.00
Pelastustoiminnan ruutukohtainen toimintavalmiusajan toteutumisen vähimmäistaso (%)	50 %
Pelastustoiminnan toimintavalmiusaikatavoitteen mediaani (mm:ss) kaikissa kiireellisissä tehtävissä yhteensä riskiluokista riippumatta	13:00
Ensihoito, Riskiluokka A-B, ydintaajama 50 % tehtävistä	< 6 min
Ensihoito, Riskiluokka A-B, ydintaajama 90 % tehtävistä	< 10 min
Ensihoito, Riskiluokka A-B, muu taajama 50 % tehtävistä	< 8 min
Ensihoito, Riskiluokka A-B, muu taajama 90 % tehtävistä	< 16 min
Ensihoito, Aivoverenkiertohäiriötehtävän (A 706): aika potilaan kohtaamisesta kuljetuksen aloittamiseen	< 10 min

1.4 Tuloslaskelma

PELASTUSTOIMEN TOIMIALA				
Talousarvio (1000 €)	TA 2026 RAAMI	TA 2026 LTK	TP 2024	MTA II 2025
Toimintatuotot	3 883	3 883	3 800	3 850
Myyntituotot	281	285	251	270
Maksutuotot	531	532	368	516
Tuet ja avustukset	2 805	2 800	3 102	2 805
Muut toimintatuotot	266	266	80	259
Toimintakulut	-25 626	-25 626	-23 161	-25 061
Henkilöstökulut	-22 090	-21 783	-18 683	-20 500
Palvelujen ostot	-1 560	-1 793	-1 534	-1 574
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 039	-1 112	-1 205	-1 105
Avustukset	-646	-594	-538	-640
Muut toimintakulut	-1 249	-1 249	-1 200	-1 243
KOHDENTAMATTOMAT	958	903	0	0
TOIMINTAKATE	-21 743	-21 743	-19 361	-21 211

Taulukon luvuista on eliminoitu ICT-kulut ja kiinteistöjen kustannukset ja tuotot.

1.5 Talousarvioon sisältyvät toimialakohtaiset riskit

Talousarvio on laadittu erittäin tavoitteelliseksi ja annettuun raamiin puristaminen tarkoittanee leikkauksia myös henkilöstön määrään. Nykyistä tasoa esim. yksiköiden määrässä tai vahvuudessa ei välttämättä voida ylläpitää. Tämä voi tarkoittaa esim. ensihoitoyksiköiden perusvalmiudesta tinkimistä sekä pelastusyksiköiden alivahvuutta. Onnettomuuksien ehkäisyn asiantuntijapalveluiden toimintakykyä ei voida kehittää palvelutasopäätöksessä päätetylle tasolle.

Käytännössä kaikkiin toimintamenoihin joudutaan tekemään leikkauksia, mm. kaluston hankintoihin ja kunnossapitoon varattuja määrärahoja vähennetään nykyisestä, joka aiheuttaa merkittäviä ylityspaineita, jos nykyinen kalustollinen valmius pyritään säilyttämään.

Väestön ikääntyminen ja keskittyminen vaikuttavat myös pelastustoimen palvelujen tarpeeseen, kysyntään ja järjestämistapaan. Palvelujen tarve kasvukeskuksissa lisääntyy ja erityisesti palvelujen turvaaminen harvaan asutuilla seuduilla vaikeutuu. Tätä riskiä korostaa entisestään sopimuspalokuntien henkilöstön ikääntyminen. Uuden henkilöstön rekrytointi

sopimuspalokuntatoimintaan on muuttunut osassa aluetta erittäin vaikeaksi, eikä hälytysosastojen toimintojen jatkuvuutta nykyisellä tasolla voida välttämättä turvata.

Haasteet alueen asukkaiden elämänhallinnassa näkyvät laajasti myös pelastustoimessa. Tarve ennaltaehkäisevälle työlle on kasvanut voimakkaasti. Pidemmällä tarkasteluvälillä pelastustoimen ja ensihoidon operatiiviset palvelut kuormittunevat, erityisesti jos ennaltaehkäisevästä työstä joudutaan tinkimään tai työ ei tuota riittävää vaikutusta.